

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 248 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 1, 105, 108³, 108⁴, 128 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 108⁵, 108⁶, 108⁷, 108⁸, 108⁹, 108¹⁰, 108¹¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 2, 30, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸ STRAIPSNIŲ IR 5 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 7², 10, 11² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XV-445 4, 7 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

2024 m. gruodžio 19 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2025/40 dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1020 ir Direktyva (ES) 2019/904 bei panaikinama Direktyva 94/62/EB. Pateikdama pasiūlymą dėl Reglamento (ES) 2025/40, Europos Komisija akcentavo pagrindinius siekius – sumažinti pakuočių ir jų atliekų kiekį, numatyti aiškius pakuočių pakartotinio naudojimo reikalavimus ir tikslus tam tikroms pakuočių kategorijoms, įtvirtinti pakuočių į perdirbimą orientuoto projektavimo kriterijus bei nustatyti perdirbtų medžiagų dalies naudojimo reikalavimus plastikinėse pakuotėse. Priėmus Reglamentą (ES) 2025/40 valstybės narės, įskaitant Lietuvą, iki 2026 m. rugpjūčio 12 d. turi suderinti nacionalinę teisę su Reglamente (ES) 2025/40 nustatytais reikalavimais.

Galiojantis Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas (toliau – PPATĮ) parengtas ir priimtas iki Reglamento (ES) 2025/40 priėmimo, todėl naujai nustatyti reikalavimai Reglamente (ES) 2025/40 turi būti sistemiskai atspindėti PPATĮ.

Praktikoje taip pat išryškėjo nacionalinio galiojančio teisinio reguliavimo taikymo problemos ir (ar) neaiškumai dėl pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo, gamintojų pareigų vykdymo, augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymo, kontrolės tarybos sudėties ir pakuotes savo reikmėms naudojančių subjektų.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo aplinkos apsaugos valstybinė priežiūra šiuo metu atliekama pagal galiojančią nacionalinę ir Europos Sąjungos teisinę reguliavimą, tačiau neapima priežiūros dėl naujų pareigų, nustatytų Reglamente (ES) 2025/40, aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros. Šis reglamentas nustato naujus, gerokai platesnius reikalavimus, susijusius su pakartotinio naudojimo sistemų plėtra, pakartotinio užpildymo galimybių užtikrinimu, pakartotinio naudojimo tikslų pasiekimu, išsineštinio maisto ir gėrimų pakuočių naudojimui, pakuočių tinkamumu perdirbti, minimalios perdirbtų medžiagų dalies naudojimui, perteklinių pakuočių mažinimu bei draudžiamų pakuočių pateikimu rinkai. Kadangi šie reikalavimai nacionalinėje teisėje anksčiau nebuvo įtvirtinti, už jų pažeidimą galiojančiuose Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (toliau – AAĮ) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse (toliau – ANK) atsakomybė šiuo metu nėra nustatyta. Dėl šios priežasties atsakomybės sistemą būtina patikslinti ir papildyti taip, kad būtų užtikrintas veiksmingas naujų Reglamento (ES) 2025/40 reikalavimų įgyvendinimas ir laikymosi kontrolė.

Siekiant suderinti nacionalinę teisę su Reglamente (ES) 2025/40 nustatytais reikalavimais, ir patikslinti galiojančią teisinę reglamentavimą dėl praktikoje kylančių problemų, parengti šie įstatymų pakeitimo įstatymų projektai (toliau kartu – Įstatymų projektai):

1. Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517

- pakeitimo įstatymo projektas (toliau – PPATĮ projektas);
2. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ANK projektas),
  3. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 105, 108³, 108⁴, 128 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 108⁵, 108⁶, 108⁷, 108⁸, 108⁹, 108¹⁰, 108¹¹ straipsniais įstatymo projektas (toliau – AAĮ projektas);
  4. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 30, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸ straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ATĮ projektas)
  5. Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 7², 10, 11² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-445 4, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – PPATĮ pakeitimo projektas)

Įstatymų projektų tikslas – užtikrinti aiškų, nuoseklų ir veiksmingą pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo teisinį reguliavimą, suderinimą su Reglamentu (ES) 2025/40 nustatytais reikalavimais, taip pat pašalinti nacionalinio teisinio reguliavimo taikymo praktikoje išryškėjusias problemas, neaiškumus ir spragas.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (vadovė – Vilma Slavinskienė, mob. +370 698 75 027, el. p. vilma.slavinskiene@am.lt) vyriausioji patarėja Greta Česnaitytė (mob. +370 696 85 134, el. p. greta.cesnaityte@am.lt), vyriausioji specialistė Eglė Razbadauskaitė (mob. +370 620 31 528, el. p. egle.razbadauskaite@am.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

PPATĮ nustato pakuočių, ženklavimo, surinkimo ir naudojimo reikalavimus. PPATĮ įtvirtinta ne tik pačių pakuočių pateikimo rinkai ir jų tvarkymo principai, bet ir įvairių šiame procese dalyvaujančių subjektų – gamintojų, importuotojų, pardavėjų, vartotojų bei atliekų tvarkytojų – teisės ir pareigos. Šie subjektai privalo imtis ekonomiškai pagrįstų priemonių pakuočių atliekų kiekiui mažinti, o gamintojams ir importuotojams nustatyta didesnė atsakomybė už jų tiekiamų pakuočių ir iš jų susidarantių atliekų tvarkymo organizavimą bei finansavimą. Įstatymo tikslas – sumažinti pakuočių atliekų kiekį ir jų daromą poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, įgyvendinant prevencijos, pakartotinio naudojimo ir perdirbimo principus.

Galiojantis PPATĮ reglamentuoja pagrindinius pakuočių gamybos reikalavimus (pvz., ribinius kenksmingų medžiagų kiekius, ženklavimo nuostatas), taip pat įtvirtina gamintojų ir importuotojų prievolę registruotis Gamintojų ir importuotojų sąvade ir teikti duomenis apie pakuotes per Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą (toliau – GPAIS). PPATĮ numatyta, kad pakuotės gali būti ženklinamos pagal jų sudėties identifikavimo sistemą, kad būtų sudarytos sąlygos tinkamai rūšiuoti ir perdirbti pakuočių atliekas. PPATĮ įtvirtinta ir užstato už vienkartinės pakuotes sistema, kuriai taikomi specialūs reikalavimai dėl pakuočių rūšių, dydžių ir prekybininkų dalyvavimo.

Taip pat PPATĮ nustato, kad gamintojai ir importuotojai privalo užtikrinti jų pateiktų rinkai pakuočių atliekų surinkimą bei naudojimą, užduotys dėl surinkimo ir perdirbimo nustatomos poįstatyminių teisės aktų pagrindu, o užduočių vykdymas kontroliuojamas aplinkos apsaugos departamento, prie Aplinkos ministerijos.

Nuo 2026 m. balandžio 1 d. įsigaliojo PPATĮ pakeitimai, kuriais suteikta teisė Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantiems gamintojams ir importuotojams PPATĮ nurodytas pareigas vykdyti kolektyviai steigiant augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą organizuojančią gamintojų ir importuotojų organizaciją (toliau – augalų apsaugos produktų pakuočių organizacija) ir (ar) tampant tokios organizacijos dalyviais ir jai pavedant vykdyti nustatytas pareigas arba organizacijai sutartiniais pagrindais pavedant vykdyti nustatytas pareigas netampant šios organizacijos dalyviais. Tačiau praktikoje kyla klausimų dėl kokių konkrečiai augalų apsaugos produktų pripildytų prekinių pakuočių turi būti vykdomos pareigos, taip pat atsirado poreikis numatyti galimybę gamintojams, Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantiems augalų apsaugos produktų pakuotes, pareigas vykdyti kolektyviai ne tik steigiant augalų apsaugos produktų pakuočių

organizaciją ir (ar) tampant tokios organizacijos, turinčios gauti konkrečių gaminių pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją (Atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁴ straipsnio 1 dalies 14 punktas) dalyviais ir jai pavedant vykdyti nustatytas pareigas arba organizacijai sutartiniais pagrindais pavedant vykdyti nustatytas pareigas netampant šios organizacijos dalyviais, tačiau ir tampant PPATĮ projektu dėstomo PPATĮ 18 straipsnyje nurodytos organizacijos, veikiančios pagal bendrąją pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją (Atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁴ straipsnio 1 dalies 10 punktas), dalyviais ir jai pavedant vykdyti nustatytas pareigas, kai tokia organizacija dėl augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų surinkimo atnauja atliekų tvarkymo veiklos organizavimo planą, atliekų tvarkymo finansavimo schemą, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programą ir įdiegia atskirą augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų surinkimo sistemą pagal šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 1 punktą. PPATĮ suteikia galimybę gamintojams jungtis į organizacijas ar asociacijas ir per jas, sudarant sutartis, vykdyti pareigas.

Atkreiptinas dėmesys, kad pavedimas organizacijai ateinančiais metais kolektyviai vykdyti gamintojų pareigas turi būti atliekamas iki einamųjų metų gruodžio 1 dienos. Praktikoje kyla problemų, kai gamintojai, manydami, kad Lietuvos Respublikos rinkai tieks ne daugiau kaip 0,5 t. pakuočių ir galės pasinaudoti PPATĮ nustatyta išimtimi (taigi neturės pareigos pavesti gamintojo pareigas vykdyti organizacijai) po gruodžio 1 dienos viršija šį kiekį ir negali pasinaudoti išimtimi, tačiau ir pagal teisinį reguliavimą neturi aiškiai įtvirtintos galimybės organizacijai pavesti pareigas vykdyti po gruodžio 1 dienos.

PPATĮ nustato, kokias sutartis, siekiant įgyventi nustatytas pareigas, privalo sudaryti organizacijos. Vienos iš turimų sutarčių aprašymas apima ne tik privalomą jos apimtį, tačiau ir būtinuosius reikalavimus viršijančias nuostatas, dėl kurių šalys iš esmės gali derėtis vadovaujantis civilinės teisės principais. Praktikoje kyla problemų, kai dėl būtinuosius reikalavimus viršijančių nuostatų šalys nesudaro privalomų sudaryti sutarčių (pvz., bendradarbiavimo dėl visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais), dėl ko nukenčia komunalinių atliekų tvarkymo sistema ir (ar) jos tinkamas veikimas.

PPATĮ įtvirtinta, kad organizacija, siekdama įvykdyti jos sudaromų sutarčių kontrolę, gali sudaryti kontrolės tarybą, kurios sudėtyje turi būti pakuočių atliekų surinkėjų ir pakuočių atliekų naudotojų ir eksportuotojų asociacijos (toliau – pakuočių atliekų tvarkytojų asociacija), kurių nariai per paskutinius ataskaitinius metus Lietuvos Respublikos teritorijoje surinko ir panaudojo, išvežė panaudoti ne mažiau kaip 25 procentus visų Lietuvos Respublikos teritorijoje surinktų ir panaudotų, išvežtų panaudoti pakuočių atliekų, atstovas. Galiojantis reglamentavimas nenumato, kas ir kaip patikrina, ar pakuočių atliekų tvarkytojų asociacija atitinka įtvirtintą 25 procentų kriterijų.

Pakuočių atliekų sutvarkymą įrodantys dokumentai išrašomi ir šiais dokumentais gamintojai grindžia Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme nustatytą mokesčių už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis lengvatos naudojimąsi. Kadangi nuo 2025 m. nebeliko galimybės gamintojams įvykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime įtvirtintų užduočių panaudojus pakuočių atliekas energijai gauti, nebėra poreikio išrašinėti tokių įrodančių dokumentų gamintojams. Pakuočių atliekų naudojimo energijai gauti ir (ar) šalinimo išlaidų pagrindimas gamintojams gali būti pateikiamas mažiau administracinės naštos sukeliančiu būdu.

Galiojantis teisinis reguliavimas atsakomybės už pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo reikalavimų nesilaikymą srityje yra nustatytas AAĮ (103–108⁴ straipsniai) ir ANK (248 straipsnis), kuriuose įtvirtinta atsakomybė už pagrindinių su pakuočių pateikimu rinkai ir jų atliekų tvarkymu susijusių pareigų nevykdymą, įskaitant registracijos Gamintojų ir importuotojų sąvade pareigos nesilaikymą, pakuočių apskaitos ir ataskaitų teikimo reikalavimų pažeidimus, pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo pareigų nevykdymą, kenksmingų medžiagų ribinių kiekių viršijimą, vartotojų informavimo pareigų nesilaikymą, užstato sistemos reikalavimų pažeidimus, lengvųjų plastikinių maišelių neatlygintiną dalijimą bei kitus su vienkartinėmis plastikinių gaminių naudojimo mažinimu susijusius pažeidimus.

Galiojantis ATĮ 2 straipsnio 36 punkte įtvirtinta gamintojo sąvoka apima teisės aktų nustatyta tvarka savo veiklą privalantį įregistruoti asmenį, kuris Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumuliatorius) ir (ar) pakuoja bet kokius

gaminus ar produktus, įskaitant atvejus, kai pakavimo operacijas sutartiniais pagrindais atlieka kitas asmuo. Taip pat ATĮ 2 straipsnio 38 punkte įtvirtinta importuotojo sąvoka apima teisės aktų nustatyta tvarka savo veiklą privalantį įregistruoti asmenį, kuris iš kitos valstybės narės ar trečiosios šalies įveža apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir (ar) bet kokių gaminių ar produktų pripildytas pakuotes į Lietuvos Respublikos teritoriją.

ATĮ 34²³ straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad 4 licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekanti institucija, konsultuodamasi su Lietuvos auditorių rūmais, turi kiekvienais metais iki vasario 15 dienos patvirtinti gamintojų ir importuotojų organizacijų veiklos patikrinimo techninę užduotį.

ATĮ 34²⁶ straipsnio 1 dalies 9 punkte įtvirtinta licencijavimo sąlyga sudaryti bendradarbiavimo sutartis bei pagal šias sutartis ir PPATĮ nustatytą reguliavimą finansuoti komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūros priežiūrą, atnaujinimą ir plėtrą, kai planuojama viršyti aplinkos ministro nustatytus būtiniausius reikalavimus.

PPATĮ pakeitimo projektas yra techninio pobūdžio, kadangi atitinkamos nuostatos turi įsigaliooti vėliau (2026 m. rugsėjo 1 d.), nei naujos redakcijos PPATĮ, todėl pasikeitus PPATĮ straipsnių ir dalių numeracijai šios nuostatos iš Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7-1, 7-2, 10, 11-2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10-1 straipsniu įstatymo Nr. XV-445 perkeliama į PPATĮ projektą ir PPATĮ pakeitimo projekte pripažįstamos netekusiomis galios.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus Įstatymų projektuose siūlomą teisinį reglamentavimą bus užtikrinta, kad nacionalinė teisė būtų suderinta su Reglamentu (ES) 2025/40, taip sukuriant sąlygas nuosekliai įgyvendinti Reglamento (ES) 2025/40 nuostatas ir tokiu būdu pasiekti Reglamente (ES) 2025/40 įtvirtintus tikslus tiek ūkio subjektams, tiek ir valstybėms narėms. Šiuo pagrindu projektais siūlomi įstatymų pakeitimai ir papildymai orientuoti į Reglamentu (ES) 2025/40 nustatytų reikalavimų įgyvendinimą nacionalinėje teisėje.

Atsižvelgiant į tai, kad Europos Tarybos ir Parlamento reglamentai yra tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, Reglamentu (ES) 2025/40 sąvokų apibrėžčių nėra siūloma įtvirtinti PPATĮ projekte, PPATĮ projektu siūloma atsisakyti PPATĮ įtvirtintų sąvokų, kurios apibrėžtos Reglamente (ES) 2025/40, ir PPATĮ nurodyti, kad PPATĮ naudojamos sąvokos apibrėžtos Reglamente (ES) 2025/40 (be kitų reikalingų nuorodų į teisės aktus). Vadovaujantis Reglamentu (ES) 2025/40 nuostatomis, „gamintojo“ sąvoka apima ir „importuotojo“ sąvoką, todėl PPATĮ projekto nuostatos, kuriose buvo įtvirtinta formuluotė „gamintojai ir importuotojai“, siūlomos tikslinti, atsisakant jose „importuotojų“ ir paliekant tik „gamintojus“. Kai kurios sąvokos Reglamente (ES) 2025/40 nebuvo apibrėžtos (pvz., „daugkartinė pakuotė“), todėl PPATĮ projekte papildomai siūloma PPATĮ įtvirtinti iš Reglamentu (ES) 2025/40 išplaukiančias, bet tiesiogiai Reglamente (ES) 2025/40 neįtvirtintas sąvokas. Be to, siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, PPATĮ projektu siūloma patikslinti pakuočių atliekų sutvarkymo sąvoką. PPATĮ projekte pasiūlius atsisakyti „pakuočių pardavėjo“ ir „pakuočių platintojo“ sąvokų taip pat pasiūlyta patikslinti PPATĮ nuostatas, kuriose buvo minimos šios sąvokos ir vietoje jų naudoti „galutinio platintojo“ ir „platintojo“ sąvokas, kurių apibrėžtys įtvirtintos Reglamente (ES) 2025/40.

Nepaisant to, kad Reglamentas (ES) 2025/40 yra tiesioginio taikymo teisės aktas, jis nėra vienintelis Europos Sąjungos teisės aktas, reglamentuojantis gamintojų ir jų organizacijų atsakomybės dėl pakuočių ir jų atliekų tvarkymo klausimus, pvz., 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB dėl atliekų (toliau – Atliekų pagrindų direktyva) 8 straipsnyje numatyti didesnės gamintojų atsakomybės reikalavimai, o 8a straipsnyje – bendrieji didesnės gamintojų atsakomybės sistemos būtiniausi reikalavimai. Atliekų pagrindų direktyvos nuostatos perkeltos ir į PPATĮ. Todėl, siekiant teisinio aiškumo PPATĮ projektu siūloma pateikti tematinės nuorodas į konkrečius Reglamento (ES) 2025/40 straipsnius, kad visos pareigos ir reikalavimai, taikytini gamintojams ir importuotojams ir jų organizacijoms, kylantys tiek iš Reglamento (ES) 2025/40, tiek ir kitų Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų, būtų aiškiai

išdėstyti PPATĮ. Toliau detaliau aptariamos PPATĮ projektu siūlomos nuostatos, jų reikšmė.

PPATĮ projektu siūloma nauja redakcija dėstomo PPATĮ 3 straipsnio 1–5 dalyse nustatyti skirtingų nacionalinių kompetentingų institucijų atsakomybę, įgyvendinant Reglamento (ES) 2025/40 reikalavimus. Siūloma, kad Aplinkos apsaugos agentūra: 1) gautų Reglamento (ES) 2025/40 29 straipsnio 12 dalyje nurodytą informaciją ir apskaičiuotų šioje nuostatoje nurodytą galutinių platintojų atitinkamos kategorijos rinkos dalį; 2) būtų kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento (ES) 2025/40 31 straipsnyje numatytų funkcijų, susijusių su ekonominės veiklos vykdytojų teikiamų pakartotinio naudojimo tikslų pasiekimo ataskaitų surinkimu, vertinimu ir administravimu, vykdymą; 3) būtų kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento (ES) 2025/40 44 straipsnyje numatytą gamintojų įregistravimą; 4) rinktų, kaupėtų ir analizuotų duomenis apie susidarančių pakuočių atliekų kiekį vienam gyventojui, vertintų Reglamento (ES) 2025/40 43 straipsnyje nustatytų pakuočių atliekų prevencijos tikslų pasiekimą ir teiktų šiuos duomenis Europos Komisijai; 5) būtų kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento (ES) 2025/40 47 straipsnyje numatytų funkcijų vykdymą, įskaitant leidimų vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės pareigas išdavimą, keitimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą bei šių pareigų vykdymo priežiūrą; 6) apskaičiuotų, ar pasiekti Reglamento (ES) 2025/40 52 straipsnyje nustatyti perdirbimo tikslai, pagal Reglamento 2025/40 53 straipsnyje nustatytas taisykles ir prireikus pagal Reglamento (ES) 2025/40 54 straipsnyje nustatytas taisykles pakoreguotų duomenis ir teiktų juos Europos Komisijai; 7) būtų kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento (ES) 2025/40 56 straipsnyje numatytų funkcijų, įskaitant duomenų rinkimą, tikrinimą ir teikimą Europos Komisijai, vykdymą.

Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos būtų kompetentinga institucija atsakinga už Reglamento (ES) 2025/40 29, 32, 33, 45, 46 ir 55 straipsniuose numatytų reikalavimų kontrolę, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba – už Reglamento (ES) 2025/40 39, 58–60 straipsniuose nustatytų nacionalinių procedūrų įgyvendinimą, Lietuvos Respublikos muitinė – už Reglamento (ES) 2025/40 61 straipsnio taikymą, susijusį su į Europos Sąjungos rinką patenkančių pakuočių kontrole. Tikimasi, kad konkrečiai įtvirtinant PPATĮ kompetentingų institucijų funkcijas, bus užtikrintas aiškumas ūkio subjektams, efektyvesnė ūkio subjektų priežiūra ir kontrolė, Reglamente (ES) 2025/40 nustatytų reikalavimų vykdymas.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 5 straipsnio 6 dalyje siūloma numatyti, kad Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamos pakuotės turi būti pateikiamos laikantis Reglamento (ES) 2025/40 VII skyriuje nustatytos tvarkos, o PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 5 straipsnio 7 dalyje siūloma numatyti, kad pakuočių atitiktis Reglamento (ES) 2025/40 reikalavimams vertinama ir deklaruojama, pakuočių išsamus patikrinimas, procedūros ir veiksmai dėl Reglamento (ES) 2025/40 reikalavimų neatitinkančių ir (ar) riziką keliančių pakuočių atšaukimo ar pašalinimo iš rinkos atliekami Reglamente (ES) 2025/40 nustatyta tvarka. Šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti, kad visos Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamos pakuotės atitiktų Reglamento (ES) 2025/40 VII skyriuje nustatytą tvarką, taip sudarant sąlygas Reglamente (ES) 2025/40 nustatytų reikalavimų įgyvendinimui.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 7 straipsnyje siūloma numatyti nuostatas dėl pakuočių apskaitos. Vietoje šiuo metu nustatyto reguliavimo, pagal kurį pakuočių ir pakuočių atliekų apskaitą tvarko ūkinės veiklos vykdytojai ir atsiskaito Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, siūloma numatyti, kad pakuočių apskaitą vykdo gamintojai ir pagal šios apskaitos duomenis teikia ataskaitas aplinkos ministro įgaliotai institucijai aplinkos ministro nustatyta tvarka. Taip pat siūloma patikslinti registracijos nuostatą, nustatant, kad gamintojai, įpareigoti vykdyti pakuočių apskaitą, privalo būti užsiregistravę aplinkos ministro nustatyta tvarka.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 8–10 straipsniuose siūloma pateikti nuorodas į Reglamente (ES) 2025/40 įtvirtintas ekonominės veiklos vykdytojų pareigas, susijusias su pakuočių atitiktimi, pakartotinio naudojimo sistemomis ir pakartotiniu užpildymu, numatant, kad gamintojai, importuotojai, platintojai ir realizavimo paslaugų teikėjai privalo užtikrinti pakuočių atitiktį Reglamento (ES) 2025/40 reikalavimams, įdiegti ir dalyvauti pakartotinio naudojimo sistemose, informuoti vartotojus ir teikti produktus daugkartinėse pakuotėse ar

pakartotinai užpildomose tarose pagal Reglamento (ES) 2025/40 nustatytus kriterijus.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte siekiant teisinio aiškumo siūloma patikslinti gamintojų pareigos dėl apskaitos vykdymo formuluotę, taip pat siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomame PPATĮ panaikinti nuostatą (PPATĮ 7 straipsnio 6 dalies), pagal kurią gamintojai, pakuotes naudojančys savoms reikmėms ir perleidžiantys pakuotes kitam asmeniui, galėjo pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą pavesti gamintojų organizacijai arba mokėti mokesį už aplinkos teršimą tokių pakuočių atliekomis. Šią nuostatą siūloma panaikinti, nes alternatyvos taikyti mokesį išlaikymas sudaro prielaidas nevienodam pareigų vykdymui ir gali lemti skirtingą teisinio reguliavimo taikymą praktikoje, nors galiojančiame PPATĮ taip pat yra įtvirtinta nuostata, numatanti, kad mokesčio sumokėjimas neatleidžia gamintojo nuo kitų pareigų vykdymo.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 13 straipsnyje siūloma numatyti, kad šios nuostatos taikomos profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų pakuotėms. Pažymėtina, kad rengiant šį teisinį reguliavimą nuo pat pradžių buvo orientuojamasi į profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų pakuotes. Numatomas patikslinimas nekeičia galiojančio teisinio reguliavimo esmės ir naujų pareigų nenustato, o tik užtikrina aiškesnį nuostatų reglamentavimą. Neprofesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų pakuotėms bei jų gamintojams ir toliau būtų taikomos bendrosios PPATĮ nuostatos, reglamentuojančios pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymą bei gamintojų pareigas.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 13 straipsnio 3 dalies 2 punkte siūloma numatyti, kad gamintojai pareigas gali vykdyti ne tik steigdami augalų apsaugos produktų pakuočių organizaciją, bet ir tapdami PPATĮ 18 straipsnyje nurodytos organizacijos dalyviais, kai tokia organizacija dėl augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų surinkimo pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą atnaujiną atliekų tvarkymo veiklos organizavimo planą, atliekų tvarkymo finansavimo schemą, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programą, ir įdiegia atskirą augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų surinkimo sistemą pagal PPATĮ 13 straipsnio 1 dalies 1 punktą. Siūlomu pakeitimu profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių gamintojams suteikiama teisė pasirinkti, ar jiems nustatytas pareigas vykdyti pagal šiuo metu įtvirtintą modelį (steigiant naują organizaciją), ar jas pavesti vykdyti jau įsteigtai ir veikiančiai gamintojų ir importuotojų organizacijai. Siūlomas reguliavimas didina gamintojų veiklos lankstumą, mažina administracinę naštą, susijusią su atskiros organizacijos steigimu ir administravimu, bei sudaro prielaidas efektyviau organizuoti profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymą pasitelkiant jau veikiančias gamintojų ir importuotojų organizacijas.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo 18 straipsnio 1 dalies 2 punkte siūloma numatyti galimybę gamintojams pavesti organizacijai vykdyti pareigas einamaisiais kalendoriniais metais, kai po gruodžio 1 dienos paaiškėja, kad negali būti taikoma PPATĮ 12 straipsnyje 1 dalyje numatyta išimtis, t. y., kai paaiškėja, kad gamintojai Lietuvos Respublikos rinkai patiekia daugiau kaip 0,5 tonos pakuočių. Tokiu būdu bus sprendžiamos praktikoje kylančios problemos, kai gamintojai, manydami, kad Lietuvos Respublikos rinkai tieks ne daugiau kaip 0,5 t. pakuočių ir galės pasinaudoti PPATĮ nustatyta išimtimi (taigi neturės pareigos pavesti gamintojo pareigas vykdyti organizacijai) po gruodžio 1 dienos viršija šį kiekį ir negali pasinaudoti išimtimi, tačiau ir pagal teisinį reguliavimą neturi aiškiai įtvirtintos galimybės organizacijai pavesti pareigas vykdyti po gruodžio 1 dienos.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo 18 straipsnio 4 dalį siūloma numatyti, kokias sutartis organizacijos privalo sudaryti, o kokias sutartis organizacijos turi teisę sudaryti, t. y., 4 dalies 1 punkto a – d papunkčiuose siūloma numatyti, kokias sutartis organizacija privalo sudaryti, o 4 dalies 2 punkte siūloma numatyti, kad organizacija turi teisę sudaryti sutartis su savivaldybėmis dėl sąlygų, viršijančių aplinkos ministro nustatytus būtinuosius reikalavimus pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimui, pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūrai, jos įrengimui, atnaujinimui, priežiūrai, plėtrai ir šių paslaugų ir veiklų administravimui. Aiškiai PPATĮ atskyrus kokias sutartis

privaloma sudaryti, o kokias sutartis organizacija turi teisę sudaryti bus sprendžiamos praktikoje kylančios problemos, kai dėl būtinuosius reikalavimus viršijančių nuostatų (taigi iš esmės tų, dėl kurių šalys gali derėtis vadovaujantis pagrindiniais civilinės teisės principais) šalys nesudaro privalomų sudaryti sutarčių (pvz., bendradarbiavimo dėl visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais), dėl ko nukenčia komunalinių atliekų tvarkymo sistema ir (ar) jos tinkamas veikimas.

PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 18 straipsnio 14 dalyje siūloma aiškiai nustatyti kas ir kaip patikrina, ar pakuočių atliekų tvarkytojų asociacija atitinka 25 procentų kriterijų: pakuočių atliekų tvarkytojų asociacija kreipiasi į gamintojų organizaciją, gamintojų organizacija per 10 darbo dienų kreipiasi į Aplinkos apsaugos agentūrą, o ši, remdamasi Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos duomenimis, per 30 darbo dienų atlieka apskaičiavimą. Tai užtikrina, kad rinkos dalies apskaičiavimas būtų nepriklausomas nuo gamintojų organizacijos ir nuo pačios pakuočių atliekų tvarkytojų asociacijos, o sprendimas būtų grindžiamas vienodais duomenų šaltiniais visiems proceso dalyviams.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 2-4 dalyse siūloma nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. į naujos redakcijos PPATĮ perkelti priimtas, tačiau iki nurodytos datos dar neįsigaliosiančias nuostatas, jas sistemiskai integruojant į pakeistą įstatymo struktūrą. Kadangi PPATĮ dėstomas nauja redakcija, keičiasi įstatymo straipsnių ir dalių numeracija, todėl siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo nuoseklumą ir išvengti dubliavimo, kartu atliekamas atitinkamas pakeitimas – ankstesniame teisės akte įtvirtintos nuostatos pripažįstamos netekusiomis galios, o jų turinys sistemiskai perkeliamas į naujos redakcijos PPATĮ. Tokiu būdu užtikrinamas teisės normų tęstinumas, aiškumas ir vientisumas, nekeičiant jų turinio, o tik adaptuojant prie naujos įstatymo struktūros.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 5 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 2 straipsnio 6 dalį išdėstyti nauja redakcija nuo 2027 m. sausio 1 d. nustatant, kad Pakuočių atliekų sutvarkymas yra pakuočių atliekų surinkimas ir perdirbimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą užduotį. Tokia įsigaliojimo data nustatoma siekiant sudaryti pakankamas sąlygas atitinkamai pakeisti poįstatyminį teisinį reglamentavimą, reglamentuojantį pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išdavimą ir apskaitą. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2025 m. pakuočių atliekų naudojimo energijai gauti užduotys nėra nustatomos, numatoma atsisakyti įrodančių dokumentų dėl pakuočių atliekų naudojimo energijai gauti ir šalinimo išrašymo. Įsigaliojus siūlomiems pakeitimams, įrodantys dokumentai būtų išrašomi tik už faktiškai perdirbtą pakuočių atliekų kiekį, o pakuočių atliekų naudojimo energijai gauti ir (ar) šalinimo išlaidų pagrindimas gamintojams galėtų būti pateikiamas kitais, mažesnę administracinę naštą sukeliančiais būdais.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 6 dalimi siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomą PPATĮ nuo 2027 m. sausio 1 d. papildyti 3 straipsnio 5 dalimi, kuria nustatoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskirta kompetentinga institucija yra atsakinga už Reglamento (ES) 2025/40 6 straipsnio 10 dalyje numatytų funkcijų vykdymą. Ekonominės veiklos vykdytojas, prieš pateikdamas inovatyvią pakuotę rinkai, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka informuoja kompetentingą instituciją ir pateikia visą išsamią techninę informaciją apie pakuotės inovatyvumą.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 7 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 19 straipsnio 1 dalį išdėstyti nauja redakcija nuo 2027 m. sausio 1 d. Siūlomu pakeitimu tikslinamas užstato už daugkartines pakuotes sistemos taikymo reguliavimas, aiškiai nustatant, kad ši sistema taikoma tik toms daugkartinėms pakuotėms, kurios yra įtrauktos į kompetentingos institucijos tvirtinamą daugkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato sistema, sąrašą. Tokiu būdu siekiama užtikrinti teisinį aiškumą ir apibrėžtumą dėl užstato sistemos taikymo apimties bei sudaryti prielaidas efektyvesniam daugkartinių pakuočių sistemos administravimui.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 8 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 19 straipsnio 11 dalį išdėstyti nauja redakcija nuo 2027 m. sausio 1 d. Siūlomu

pakeitimu nustatoma pareiga gamintojams ir pakuočių galutiniams platintojams ne trumpiau kaip vienus metus po kompetentingos institucijos sprendimo išbraukti daugkartines pakuotes iš daugkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato sistema, sąrašo įsigaliojimo priimti tokias tuščias daugkartines pakuotes ir grąžinti užstatą. Šiuo pakeitimu siekiama užtikrinti sklandų perėjimą iš užstato sistemos, apsaugoti vartotojų teisėtus lūkesčius susigrąžinti sumokėtą užstatą bei sudaryti pakankamą laikotarpį rinkoje esančioms pakuotėms surinkti ir grąžinti. Taip pat patikslinama, kad sprendimai dėl daugkartinių pakuočių išbraukimo iš sąrašo priimami Aplinkos ministro nustatyta tvarka kompetentingos institucijos pagal gamintojo prašymą.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 9 dalimi siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomą PPATĮ nuo 2027 m. vasario 12 d. papildyti 10¹ straipsniu, kuriame nustatomos ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, susijusias su išsineštinu maistu ir gėrimais. Šiame straipsnyje numatoma, kad ekonominės veiklos vykdytojai turės sudaryti sąlygas vartotojams atsinešti savo tarą pakartotiniam užpildymui, siūlyti produktus vartotojo atsineštoje taroje ne mažiau palankiomis sąlygomis nei vienkartinėse pakuotėse ir informuoti vartotojus apie tokią galimybę, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2025/40 32 straipsnyje. Šia nuostata siekiama skatinti pakartotinį pakuočių naudojimą, mažinti vienkartinių pakuočių vartojimą, mažinti susidarančių pakuočių atliekų kiekį ir prisidėti prie žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 10 dalimi siūloma patikslinti PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 25 straipsnį nuo 2027 metų vasario 12 d. patikslinti, papildant jame pateikiamą nuorodą į PPATĮ straipsnius sąrašą naujai įstatyme įterptų straipsnių numeriais.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 11 dalimi siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 4 straipsnį nuo 2028 metų sausio 1 d. papildyti 2 dalimi, kurioje numatyta, jog pakuotės, atitinkančios į perdirbimą orientuoto projektavimo kriterijus, privalo būti surenkamos ir perduodamos perdirbti, o jų deginimas ar šalinimas sąvartynuose draudžiamas, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2025/40 48 straipsnio 1 dalyje. Šia nuostata siekiama padidinti perdirbamų pakuočių panaudojimą, sumažinti atliekų kiekį sąvartynuose ir deginimo įrenginiuose, skatinti žiedinės ekonomikos plėtrą, mažinti aplinkos taršą ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas bei paskatinti inovatyvių, į perdirbimą orientuotų pakuočių diegimą rinkoje. 2028 m. sausio 1 d. įsigaliojimo data pasirinkta atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2025/40 6 straipsnio 4 dalį, pagal kurią Europos Komisija ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d. turi priimti deleguotuosius aktus, nustatančius į perdirbimą orientuoto projektavimo kriterijus ir perdirbamumo klases. Kadangi iki šių deleguotųjų aktų priėmimo nebus aišku, kokios konkrečios pakuotės laikomos atitinkančiomis nustatytus kriterijus, nacionalinės teisės nuostatos taikymo pradžia siejama su šių kriterijų nustatymo terminu.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 12 dalimi siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 10¹ straipsnį nuo 2028 m. vasario 12 d. papildyti PPATĮ 2 dalimi, nustatant papildomas ekonominės veiklos vykdytojų pareigas, susijusias su pakartotinio naudojimo siūlymu. Šiame straipsnyje numatoma, kad ekonominės veiklos vykdytojai, išskyrus Reglamento (ES) 2025/40 33 straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus, turės suteikti vartotojams galimybę gauti produktus daugkartinėse pakuotėse pagal pakartotinio naudojimo sistemą, informuoti vartotojus apie tokią galimybę, siūlyti produktus daugkartinėse pakuotėse ne mažiau palankiomis sąlygomis nei vienkartinėse pakuotėse, taip pat dalį savo produktų siūlyti daugkartinėse pakuotėse, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2025/40 33 straipsnyje. Šiomis nuostatomis siekiama skatinti pakartotinį pakuočių naudojimą, mažinti vienkartinių pakuočių vartojimą ir susidarančių atliekų kiekį bei sudaryti prielaidas pakartotinio naudojimo sistemų plėtrai.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 13 dalimi siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 5 straipsnį nuo 2028 m. vasario 12 d. papildyti PPATĮ 8 dalimi, nustatant, kad Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gali būti tiekiamos tik tokios kompostuojamosios pakuotės, kurios atitinka Reglamento (ES) 2025/40 9 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Šiuo reikalavimu siekiama užtikrinti, kad kompostuojamosiomis laikomos pakuotės iš tikrųjų atitiktų vienodus Europos Sąjungos mastu taikomus kriterijus ir neklaidintų vartotojų dėl jų savybių bei atliekų tvarkymo būdo. Toks reguliavimas taip pat prisideda prie tinkamo biologinių atliekų tvarkymo,

aiškesnio pakuočių atskyrimo ir didesnio kompostuojamųjų medžiagų panaudojimo efektyvumo.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 14 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 6 straipsnio 1 dalį išdėstyti nauja redakcija nuo 2028 m. rugpjūčio 12 d. arba praėjus 24 mėnesiams nuo įgyvendinimo akto, priimtų pagal Reglamento (ES) 2025/40 12 straipsnio 6 arba 7 dalį, įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, nustatant, kad pakuočių turi būti ženklinamos nurodant joms pagaminti naudotų medžiagų rūšis ir tinkamiausią pakuočių atliekų tvarkymo būdą, o pakuočių ženklinimo tvarka būtų nustatyta Reglamento (ES) 2025/40 12 straipsnyje. Šiuo pakeitimu siekiama suderinti nacionalinį pakuočių ženklinimo reguliavimą su naujais Europos Sąjungos reikalavimais ir užtikrinti, kad vartotojams bei atliekų tvarkytojams būtų pateikiama aiški, vienoda ir suprantama informacija apie pakuočių sudėtį bei jų atliekų tvarkymą. Toks ženklavimas yra svarbus siekiant gerinti rūšiavimo kokybę, didinti perdirbimo efektyvumą ir mažinti netinkamo atliekų tvarkymo riziką.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 15 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 5 straipsnį išdėstyti nauja redakcija nuo 2030 m. sausio 1 d. Siūloma nustatyti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamoms pakuočioms taikomus reikalavimus, susijusius su jų tinkamumu perdirbti, perdirbtų medžiagų dalimi plastikinėse pakuočėse, kompostuojamosiomis ir daugkartinėmis pakuočėmis, taip pat pakuočių kiekio mažinimu, įgyvendinant Reglamento (ES) 2025/40 nuostatas. Nustatoma, kad Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gali būti tiekiamos tik tokios pakuočės, kurios atitinka Reglamento (ES) 2025/40 6 straipsnyje nustatytus tinkamumo perdirbti reikalavimus, plastikinės pakuočės, atitinkančios Reglamento (ES) 2025/40 7 straipsnyje nustatytus perdirbtų medžiagų dalies reikalavimus, ir pakuočės, atitinkančios Reglamento (ES) 2025/40 10 straipsnyje nustatytus pakuočių kiekio mažinimo reikalavimus. PPATĮ projekto 2 straipsnio 16 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 8 straipsnį nuo 2030 m. sausio 1 d. arba praėjus 3 metams nuo pagal Reglamento (ES) 2025/40 24 straipsnio 2 dalyje nurodytų įgyvendinamųjų aktų priėmimo, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, papildyti 4 dalimi, nustatant, kad ekonominės veiklos vykdytojai privalės užtikrinti, jog grupinėse, transportavimo ar e. prekybos siuntų pakuočėse tuščios ertmės dalis neviršytų 50 procentų, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2025/40 24 straipsnyje, išskyrus šiame reglamente numatytas išimtis. Šiuo reikalavimu siekiama mažinti perteklinį pakuočių naudojimą, riboti nepagrįstai didelio tūrio pakuočių pateikimą rinkai ir skatinti efektyvesnį pakuočių projektavimą bei naudojimą logistikos ir prekybos procesuose. Toks reguliavimas taip pat prisideda prie pakuočių atliekų kiekio mažinimo, transportavimo efektyvumo didinimo ir nereikalingų medžiagų sunaudojimo mažinimo. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2030 m. sausio 1 d.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 17 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo PPATĮ 10 straipsnį nuo 2030 m. sausio 1 d. papildyti 3 dalimi, nustatant, kad ekonominės veiklos vykdytojai, kurių prekybos plotas yra didesnis nei 400 m², turės dalį ploto skirti pakartotinio užpildymo punkтам, kaip numatyta Reglamento (ES) 2025/40 28 straipsnio 5 dalyje. Šiuo reikalavimu siekiama sudaryti realesnes praktines galimybes vartotojams naudotis pakartotinio užpildymo sistemomis, mažinti vienkartinį pakuočių vartojimą ir skatinti tvarius vartojimo įpročius.

PPATĮ projekto 2 straipsnio 18 dalyje siūloma PPATĮ projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomą PPATĮ nuo 2030 m. sausio 1 d. papildyti 22¹ straipsniu, jame numatant draudimą ekonominės veiklos vykdytojams rinkai pateikti tam tikrų formų ir paskirčių pakuočes pagal Reglamento (ES) 2025/40 V priedą ir 25 straipsnį. Šiuo Reglamento (ES) 2025/40 reikalavimu siekta sumažinti neperdirbamų pakuočių kiekį, skatinti perdirbamų ir tvarių pakuočių naudojimą.

Pažymėtina ir tai, kad iki šiol nacionaliniame teisiniame reguliavime gamintojo ir importuotojo pareigų vykdymo poreikis buvo siejamas su į rinką patiektų pakuočių užpildymu. Tačiau turint omenyje Reglamento (ES) 2025/40 nuostatas, gamintojo atsakomybė turės būti taikoma ne tik tada, kai pakuočės yra užpildomos, bet ir tuščių pakuočių patiekimo į rinką atveju. Atsižvelgiant į tai, svarbu suprasti skirtumą – kokioje situacijoje būtų atsakingas tuščių pakuočių į rinką tiekėjas, o kada tas ekonominės veiklos vykdytojas, kuris tas tuščias pakuočes užpildo. Toliau pateikiama Reglamento (ES) 2025/40 svarstymo Europos Taryboje metu pirmininkaujančios valstybės narės

parengta lentelė, kurioje detalizuojama, kuris ūkinės veiklos vykdytojas būtų laikomas gamintoju ir jam atsirastų poreikis vykdyti nustatytas gamintojų ir importuotojų pareigas.

Pavyzdys	Situacija	Kas laikoma gamintoju
Toje pačioje ES valstybėje narėje	Įmonė A gamina pakuotę ir parduoda Įmonei B, kuri užpildo pienu ir parduoda vartotojams savo prekės ženklu	Įmonė B = gamintojas
Toje pačioje ES valstybėje narėje (aptarnavimo pakuotė ir daugkartinė pakuotė)	Įmonė A gamina kavos puodelius savo vardu/prekės ženklu ir parduoda Įmonei B, kuri užpildo kava pardavimo vietoje	Įmonė A = gamintojas
Tarp ES valstybių narių (aptarnavimo pakuotė ir daugkartinė pakuotė)	Įmonė A (ES valstybė narė X) gamina kavos puodelius ir parduoda Įmonei B (ES valstybė narė Y), kuri užpildo kava pardavimo vietoje	Įmonė B = gamintojas
Tarp ES valstybių narių (kita tuščia pakuotė)	Įmonė A (ES valstybė narė X) gamina picų dėžes ir parduoda Įmonei B (ES valstybė narė Y), kuri perparduoda picerijoms	Įmonė B = gamintojas
Tarp ES valstybių narių (nuotolinė prekyba)	Įmonė A (ES valstybė narė X) parduoda supakuotus žaislus tiesiogiai vartotojui ES valstybė narėje Y	Įmonė A = gamintojas - privalo paskirti įgaliotą atstovą valstybėje narėje Y - papildomi reikalavimai prekybininkams ir internetinėms platformoms
Iš trečiosios šalies	Įmonė A (trečioji šalis X) parduoda supakuotus žaislus tiesiogiai vartotojui ES valstybė narė Y	Įmonė A = gamintojas - gali paskirti įgaliotą atstovą valstybėje narėje Y - papildomi reikalavimai prekybininkams ir internetinėms platformoms

Europos Komisija parengė Reglamento (ES) 2025/40 nuostatų taikymo gaires, kuriose gamintojo sąvoka taip pat aiškinama. Gamintojas pagal šį aiškinimą yra ne tik tas kuris pripildo tuščias pakuotes, bet ir tas, kuris pirmas tiekia ES valstybės narės teritorijoje tuščias pakuotes. Nuoroda į dokumentą: https://environment.ec.europa.eu/publications/guidance-document-packaging-and-packaging-waste-regulation-ppwr_en

Reglamentas (ES) 2025/40 nustato naujus, gerokai platesnius reikalavimus, susijusius su pakartotinio naudojimo sistemų plėtra, pakartotinio užpildymo galimybių užtikrinimu, pakartotinio naudojimo tikslų pasiekimu, išsineštinio maisto ir gėrimų pakuočių naudojimu, pakuočių tinkamumu perdirbti, minimalios perdirbtų medžiagų dalies naudojimu, perteklinių pakuočių mažinimu bei draudžiamų pakuočių pateikimu rinkai. Atsižvelgiant į tai, siekiant užtikrinti veiksmingą Reglamento (ES) 2025/40 įgyvendinimą ir sudaryti prielaidas tinkamai vykdyti naujas ekonominės veiklos vykdytojų pareigas, AAĮ ir ANK projektuose siūloma nustatyti naujas atsakomybės rūšis ir papildyti galiojančią teisinę reguliavimą.

AAĮ projekto 1 straipsniu siūloma pakeisti AAĮ 1 straipsnio 38 punktą, papildant sąrašą teisės aktų, kuriuose nurodytos AAĮ vartojamos sąvokos, t.y., PPATĮ ir Reglamentu (ES) 2025/40.

AAĮ projekto 2 straipsniu siūloma pakeisti AAĮ 105 straipsnį, vietoje sąvokos „pakuočių platintojai“ nurodant Reglamento (ES) 2025/40 nuostatas atitinkančią sąvoką „platintojai“.

AAĮ projekto 3 ir 4 straipsniais siūloma atlikti techninius AAĮ 108³ ir 108⁴ straipsnių pakeitimus, tikslinant šiuose straipsniuose pateiktas nuorodas į PPATĮ nuostatas, t. y. pateikiant

nuorodas į atitinkamas nauja redakcija dėstomo PPATĮ nuostatas.

AAĮ projekto 5 straipsniu siūloma Aplinkos apsaugos įstatymą (toliau - AAĮ) papildyti 108⁵ straipsniu ir jame nustatyti juridinių asmenų atsakomybę už nedalyvavimą pakartotinio naudojimo sistemose. Už pareigos nedalyvauti pakartotinio naudojimo sistemose nevykdymą juridiniams asmenims siūloma nustatyti baudą nuo 1000 iki 3000 eurų, o už pakartotinį pažeidimą – nuo 3000 iki 5000 eurų. Šia nuostata siekiama skatinti ūkio subjektus dalyvauti daugkartinio naudojimo sistemose ir užtikrinti jų veiksmingumą.

AAĮ projekto 6 straipsniu siūloma AAĮ papildyti 108⁶ straipsniu ir jame nustatyti juridinių asmenų atsakomybę už pareigų, susijusių su pakartotinio naudojimo tikslais, nevykdymą. Už tokį pažeidimą juridiniams asmenims siūloma numatyti baudą nuo 1400 iki 4000 eurų, o už pakartotinį – nuo 2800 iki 8 000 eurų. Šia nuostata siekiama skatinti ūkio subjektus aktyviau siekti nustatytų pakartotinio naudojimo tikslų.

AAĮ projekto 7 straipsniu siūloma AAĮ papildyti 108⁷ straipsniu ir jame nustatyti atsakomybę už pakartotinio užpildymo reikalavimų nesilaikymą. Siūloma, kad pareigos informuoti galutinius naudotojus, užtikrinti pakartotinio užpildymo punktų atitiktį nustatytiems reikalavimams bei tinkamą daugkartinių pakuočių ar taros pasiūlą nevykdymas užtrauktų baudą nuo 500 iki 2000 eurų, o už pakartotinį pažeidimą – nuo 2000 iki 4000 eurų.

AAĮ projekto 8 straipsniu siūloma AAĮ įstatymas papildyti 108⁸ straipsniu ir jame nustatyti atsakomybę už pareigų, susijusių su išsineštiniu maistu ir gėrimais, nevykdymą. Už tokį pažeidimą siūloma nustatyti baudą nuo 500 iki 2000 eurų, o už pakartotinį – nuo 2000 iki 4000 eurų. Šia nuostata siekiama skatinti maitinimo įstaigas diegti pakartotinio naudojimo sistemas. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2027 m. vasario 12 d.

AAĮ projekto 9 straipsniu siūloma pakeisti 108⁸ straipsnį ir jame nustatyti atsakomybę už pareigų, susijusių su išsineštiniu maistu ir gėrimais (įtraukiant pareigas susijusias su pakartotinio naudojimo siūlymu), nevykdymą. Už tokį pažeidimą siūloma nustatyti baudą nuo 500 iki 2000 eurų, o už pakartotinį – nuo 2000 iki 4000 eurų. Šia nuostata siekiama skatinti maitinimo įstaigas diegti pakartotinio naudojimo sistemas. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2028 m. vasario 12 d.

AAĮ projekto 10 straipsniu siūloma AAĮ papildyti 108⁹ straipsniu ir jame nustatyti juridinių asmenų atsakomybę už pakuočių tinkamumo perdirbti ir minimalios perdirbtų medžiagų dalies reikalavimų nesilaikymą. Už pažeidimus siūloma numatyti baudą nuo 2000 iki 5000 eurų, o už pakartotinius – nuo 5000 iki 10 000 eurų. Tokia nuostata siekiama paskatinti rinkai tiekti tik tvarias ir perdirbimui tinkamas pakuotes. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2030 m. sausio 1 d.

AAĮ projekto 11 straipsniu siūloma AAĮ papildyti 108¹⁰ straipsniu ir jame nustatyti atsakomybę už perteklinių pakuočių reikalavimų nesilaikymą. Už grupinių, transportavimo ar elektroninės prekybos siuntų pakuotes, kuriose tuščia ertmės dalis viršija 50 proc., siūloma numatyti baudą nuo 1400 iki 4000 eurų, o už pakartotinį pažeidimą – nuo 2800 iki 8 000 eurų. Šia nuostata siekiama skatinti mažinti perteklines pakuotes ir efektyviau naudoti žaliavas. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2030 m. sausio 1 d.

AAĮ projekto 12 straipsniu siūloma AAĮ papildyti 108¹¹ straipsniu ir jame nustatyti atsakomybę už draudžiamų formų pakuočių pateikimą rinkai. Už tokį pažeidimą siūloma numatyti baudą nuo 2000 iki 5000 eurų, o už pakartotinį – nuo 5000 iki 10 000 eurų. Siekiama užtikrinti, kad rinkoje nebūtų naudojamos pakuotės, kurias pagal Reglamento (ES) 2025/40 nuostatas draudžiama tiekti į rinką. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2030 m. sausio 1 d.

AAĮ projekto 13 straipsniu siūloma pakeisti AAĮ 128 straipsnį, vietoje „pakuočių pardavėjų“ nurodant „galutinius platintojus“, kadangi PPATĮ siūloma atsisakyti sąvokos „pakuočių pardavėjai“ ir vietoje jos naudoti „galutinio platintojo“ sąvoką, kurios apibrėžtis įtvirtinta Reglamente (ES) 2025/40.

AAĮ projekto 14 straipsniu siūloma papildyti AAĮ priedą 20 punktu, Įgyvendinamų Europos Sąjungos teisės aktų sąrašė nurodant Reglamentą (ES) 2025/40.

ANK projekto 1 straipsnio 1 dalimi siūloma pakeisti ANK 248 straipsnio 9 dalį, vietoje „pakuočių pardavėjų“ nurodant „galutinius platintojus“, kadangi PPATĮ siūloma atsisakyti sąvokos „pakuočių pardavėjai“ ir vietoje jos naudoti „galutinio platintojo“ sąvoką, kurios apibrėžtis įtvirtinta

Reglamente (ES) 2025/40.

ANK projekto 1 straipsniu siūloma atlikti techninius ANK 248 straipsnio 10 ir 11 dalių pakeitimus, tikslinant šiuose straipsniuose pateiktas nuorodas į PPATĮ nuostatas, t. y. pateikiant nuorodas į atitinkamas nauja redakcija dėstomo PPATĮ nuostatas. Taip pat siūloma ANK 248 straipsnį papildyti 12–14 dalimis ir nustatyti juridinių asmenų vadovų ar kitų atsakingų asmenų atsakomybę už dalyvavimo pakartotinio naudojimo sistemose pareigos nevykdymą, pareigų, susijusių su pakartotinio naudojimo tikslais, nevykdymą bei pakartotinio užpildymo reikalavimų nesilaikymą. Už dalyvavimo pakartotinio naudojimo sistemose pareigos nevykdymą siūloma nustatyti baudą nuo 200 iki 600 eurų, už pareigų, susijusių su pakartotinio naudojimo tikslais, nevykdymą – nuo 600 iki 1500 eurų, o už pakartotinio užpildymo reikalavimų nevykdymą – nuo 300 iki 800 eurų. Šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti naujų su pakartotiniu naudojimu ir pakartotiniu užpildymu susijusių reikalavimų laikymąsi ir sudaryti prielaidas veiksmingesnei jų kontrolei. Numatoma, kad šios nuostatos įsigalios 2026 m. rugpjūčio 12 d.

ANK projekto 2 straipsniu siūloma ANK 248 straipsnį papildyti 15 dalimi ir nustatyti juridinių asmenų vadovų ar kitų atsakingų asmenų atsakomybę už pareigų, susijusių su išsineštiniu maistu ir gėrimais, nevykdymą. Už tokį pažeidimą siūloma nustatyti baudą nuo 300 iki 800 eurų. Šia nuostata siekiama užtikrinti ekonominės veiklos vykdytojų pareigų, susijusių su vartotojų galimybe naudoti savo tarą ir gauti produktus pakartotinai užpildomoje taroje, laikymąsi. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2027 m. vasario 12 d.

ANK projekto 3 straipsniu siūloma ANK 248 straipsnį papildyti 16–17 dalimis ir nustatyti juridinių asmenų vadovų ar kitų atsakingų asmenų atsakomybę už pakuočių, kurios neatitinka tinkamumo perdirbti ar minimalios perdirbtų medžiagų dalies reikalavimų, tiekimą vidaus rinkai, taip pat už draudžiamų pakuočių pateikimą rinkai. Už pakuočių, neatitinkančių tinkamumo perdirbti ar minimalios perdirbtų medžiagų dalies reikalavimų, tiekimą siūloma nustatyti baudą nuo 800 iki 2000 eurų, o už draudžiamų pakuočių pateikimą rinkai – nuo 1000 iki 2500 eurų. Šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti, kad vidaus rinkai būtų tiekiamos tik Reglamento (ES) 2025/40 reikalavimus atitinkančios pakuotės ir būtų veiksmingai kontroliuojamas naujų reikalavimų laikymasis. Numatoma, kad 16 ir 17 dalių nuostatos įsigalios 2030 m. sausio 1 d..

ANK 4 straipsniu siūloma ANK 248 straipsnį papildyti 18 dalimi, ir nustatyti juridinių asmenų vadovų ar kitų atsakingų asmenų atsakomybę už grupinių, transportavimo arba elektroninės prekybos siuntų pakuočių, kuriose tuščios ertmės dalis viršija 50 procentų, tiekimą vidaus rinkai – nuo 600 iki 1500 eurų. Numatoma, kad ši nuostata įsigalios 2030 m. sausio 1 d. arba praėjus 3 metams nuo pagal Reglamento (ES) 2025/40 24 straipsnio 2 dalyje nurodytų įgyvendinamųjų aktų priėmimo, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

ATĮ projektu siūloma atlikti techninio pobūdžio pakeitimus, nes ATĮ nuostatose pateikiamos nuorodos į PPATĮ nuostatas. Kadangi PPATĮ dėstomas nauja redakcija, būtina patikslinti ATĮ esančias nuorodas į PPATĮ straipsnius.

ATĮ projekto 1 straipsniu siūloma patikslinti ATĮ 2 straipsnio 36 ir 38 dalyse nustatytas gamintojo ir importuotojo sąvokas, atitinkamai pateikiant nuorodas į Reglamente (ES) 2025/40 įtvirtintas 3 straipsnio 15 ir 17 dalis.

ATĮ projekto 3 straipsniu siūloma patikslinti 34²³ straipsnio 4 dalį, siekiant aiškiau reglamentuoti gamintojų ir importuotojų organizacijų veiklos patikrinimo techninės užduoties rengimo, derinimo ir atnaujinimo procesą. Nustatoma, kad licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekanti institucija techninės užduoties projektą pateikia Lietuvos auditorių rūmams pastaboms ir pasiūlymams gauti, o įvertinusi gautas pastabas ir pasiūlymus projektą patikslina arba motyvuotai atsisako jį tikslinti ir patvirtina galutinę techninės užduoties redakciją.

Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2025 m. pakuočių atliekų tvarkymo užduotyse nebelieka naudojimo užduočių ir jos siejamos tik su perdirbimu, numatoma iki 2026 m. gruodžio 31 d. patikslinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. D1-359 „Dėl Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašą ir numatyti, kad pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų nebus reikalinga

išrašyti, kai pakuočių atliekos bus naudojamos energijai gauti ir šalinti.

Papildomai numatoma, kad aplinkos ministras, atsižvelgdamas į PPATĮ projekto 2 straipsnio 11 dalyje išdėstytą PPATĮ 6 straipsnio 1 dalies redakciją, iki 2028 m. rugpjūčio 11 d. arba praėjus 24 mėnesiams nuo įgyvendinimo akto, priimtų pagal Reglamento (ES) 2025/40 12 straipsnio 6 arba 7 dalį, įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, pakeis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymą Nr. 348 „Dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (Europos Komisija atliko išsamų poveikio vertinimą dėl Reglamento (ES) 2025/40. Poveikio vertinimas pateiktas 2022 m. lapkričio 30 d., kartu su dokumentais SWD(2022) 384 final (Poveikio vertinimo ataskaita) ir SWD(2022) 385 final (Poveikio vertinimo santrauka). Nuoroda į dokumentą: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=SWD:2022:384:FIN>

Pažymėtina, kad minėtoje poveikio vertinimo ataskaitoje (SWD(2022) 384 final) pateikiamas išsamus numatomo teisinio reguliavimo tikslų, galimų alternatyvų ir jų poveikio ekonominiu, socialiniu, administraciniu bei aplinkos ir klimato kaitos aspektais vertinimas. Atsižvelgiant į tai, toliau pateikiama apibendrinta šio poveikio vertinimo informacija.

Numatomo teisinio reguliavimo tikslas – mažinti neigiamą pakuočių ir pakuočių atliekų poveikį aplinkai, skatinti efektyvesnį išteklių naudojimą bei pereiti prie žiedinės ekonomikos modelio. Taip pat siekiama užtikrinti vienodesnį teisinį reguliavimą Europos Sąjungoje, mažinti perteklinį pakuočių naudojimą ir didinti jų perdirbamumą bei pakartotinį naudojimą.

Vertinant ekonominį poveikį, tikėtina, kad ilgalaikėje perspektyvoje reguliavimas turės teigiamą efektą – bus skatinamos inovacijos, mažės atliekų tvarkymo kaštai, didės antrinių žaliavų panaudojimas. Tačiau trumpuoju laikotarpiu verslo subjektams gali padidėti sąnaudos dėl būtinybės prisitaikyti prie naujų reikalavimų, investuoti į technologijas ir keisti gamybos procesus, ypač mažesnėms įmonėms.

Socialiniu aspektu numatomas reguliavimas gali prisidėti prie naujų darbo vietų kūrimo atliekų tvarkymo ir perdirbimo sektoriuose bei geresnio vartotojų informuotumo apie pakuočių poveikį aplinkai. Kita vertus, galimas netiesioginis neigiamas poveikis vartotojams dėl galimo prekių kainų padidėjimo.

Administraciniu požiūriu gali padidėti priežiūros ir kontrolės našta valstybės institucijoms, taip pat atsirasti papildomų įpareigojimų verslui.

Vertinant poveikį aplinkai ir klimato kaitai, numatomas reguliavimas turės reikšmingą teigiamą poveikį. Mažinant pakuočių atliekų kiekį, didinant perdirbimą ir pakartotinį naudojimą, bus mažinamas pirminių žaliavų poreikis ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos. Atsižvelgiant į tai, kad pakuotės sudaro didelę plastiko ir popieriaus naudojimo dalį, tikėtinas reikšmingas indėlis į aplinkos taršos mažinimą ir klimato kaitos švelninimą.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektais nacionalinė teisė priderinama prie Reglamento (ES) 2025/40 nuostatų, kuriomis siekiama skatinti vieningą ES pakuočių rinką, perdirbtų medžiagų naudojimą, pakartotinį panaudojimą, inovacijas pakuočių sektoriuje.

ANK ir AAĮ pakeitimo įstatymų projektais bus sudarytos sąlygos užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir vienodas veiklos sąlygas ūkio subjektams, kurie laikosi teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir dėl to patiria papildomas sąnaudas, palyginti su ūkio subjektais, kurie šių reikalavimų nesilaiko ir taip įgyja nepagrįstą konkurencinį pranašumą.

8. Ar įstatymų pakeitimų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymų projektus, nereikės priimti ar keisti teisės aktų.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymų projektais siūlomais pakeitimus, reikės:

1) iki 2026 m. gruodžio 31 d. priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų paskirta kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento (ES) 2025/40 6 straipsnio 10 dalyje numatytų funkcijų vykdymą;

2) iki 2026 m. gruodžio 31 d. patvirtinti kreipimosi į kompetentingą instituciją tvarką, kuria nustatyta ekonominės veiklos vykdytojų informavimo bei techninės informacijos apie inovatyvią pakuotę pateikimas.

3) Iki 2026 m. gruodžio 31 d. pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 25 d. nutarimą Nr. 1506 „Dėl Pakuočių, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, sąrašo, daugkartinių pakuočių, įtraukiamų į užstato už daugkartines pakuotes sistemą, sąrašo sudarymo ir užstato už daugkartines pakuotes sistemos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4) iki 2026 m. gruodžio 31 dienos pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gegužės 20 d. įsakymą Nr. D1-359 „Dėl Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

5) Iki 2026 m. gruodžio 31 d. pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. lapkričio 3 d. įsakymą Nr. D1-513 „Dėl Daugkartinių pakuočių, įtraukiamų į užstato už daugkartines pakuotes sistemą, sąrašo patvirtinimo“.

6) Iki 2026 m. gruodžio 31 d. priimti Aplinkos ministro įsakymą „Dėl Pakuočių, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, sąrašo, daugkartinių pakuočių, įtraukiamų į užstato už daugkartines pakuotes sistemą, sąrašo sudarymo ir užstato už daugkartines pakuotes sistemos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

7) Iki 2026 m. gruodžio 31 d. priimti Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus įsakymą „Dėl Daugkartinių pakuočių, įtraukiamų į užstato už daugkartines pakuotes sistemą, sąrašo patvirtinimo“

8) iki 2028 m. rugpjūčio 11 d. arba praėjus 24 mėnesiams nuo įgyvendinimo aktų, priimtų pagal Reglamento (ES) 2025/40 12 straipsnio 6 arba 7 dalį, įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymą Nr. 348 „Dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Priėmus įstatymų projektų pakeitimus, jų įgyvendinimas papildomų valstybės biudžeto asignavimų nepareikalaus.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
